

మ

నిషెత్తు లోతు తప్పి, పైన ఐదడుగుల ఎత్తులో లేపిన గనెట్ రాళ్ల కట్టడం పూర్తయింది. పిల్లర్లతో పని లేకుండా అంత పెద్ద గొయ్యి నింపడానికి చాలా మట్టి అవసరమైంది.

“ఈ పనంతా ఒక ఎత్తు. క్యూరింగ్ చేయడం మరో ఎత్తు. నందయ్య, మా పోరగాడ్డి పెట్టుకుంటే సరి. రోజుకు పన్నెండు రూపాయి లియ్యాలొస్తది” అన్నాడు మేస్త్రీ కొండయ్య శ్రీహరిరావుతో.

“రోజుకు పన్నెండా! ఒట్టిగా నీళ్లు కొట్టడానికి” ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు శ్రీహరిరావు.

“మేం కొడతాంలే నాయనా నీళ్లు. ఓ వారం, పది రోజులే కదా!” ఒకేసారిగా అన్నారు అక్కడే వున్న శ్రీహరిరావు తల్లి, తండ్రి.

“మీ వల్లేమవుద్దమ్మా ముసలాళ్లు పాపం! పెద్ద బిల్డింగ్ కట్టబోతూ వంద రూపాయల కాడ చూసుకుంటారా ఎవరైనా” అన్నాడు కొండయ్య నిష్కారంగా.

“కాదులే కొండయ్య! వంద మిగిలినా మిగిలినట్లే కదా! పెద్ద ఖర్చులో వున్నాడు పిల్లాడు” అన్నారా వృద్ధ దంపతులు.

“సరే మీ ఇష్టం” అనెల్లిపోయాడు కొండయ్య. మేస్త్రీ కొండయ్యన్నా మీవల్లేమవుతుందన్నాడుకానీ, కొడుకు శ్రీహరిరావు మాత్రం మాటవరసకయినా వద్దనలేదు.

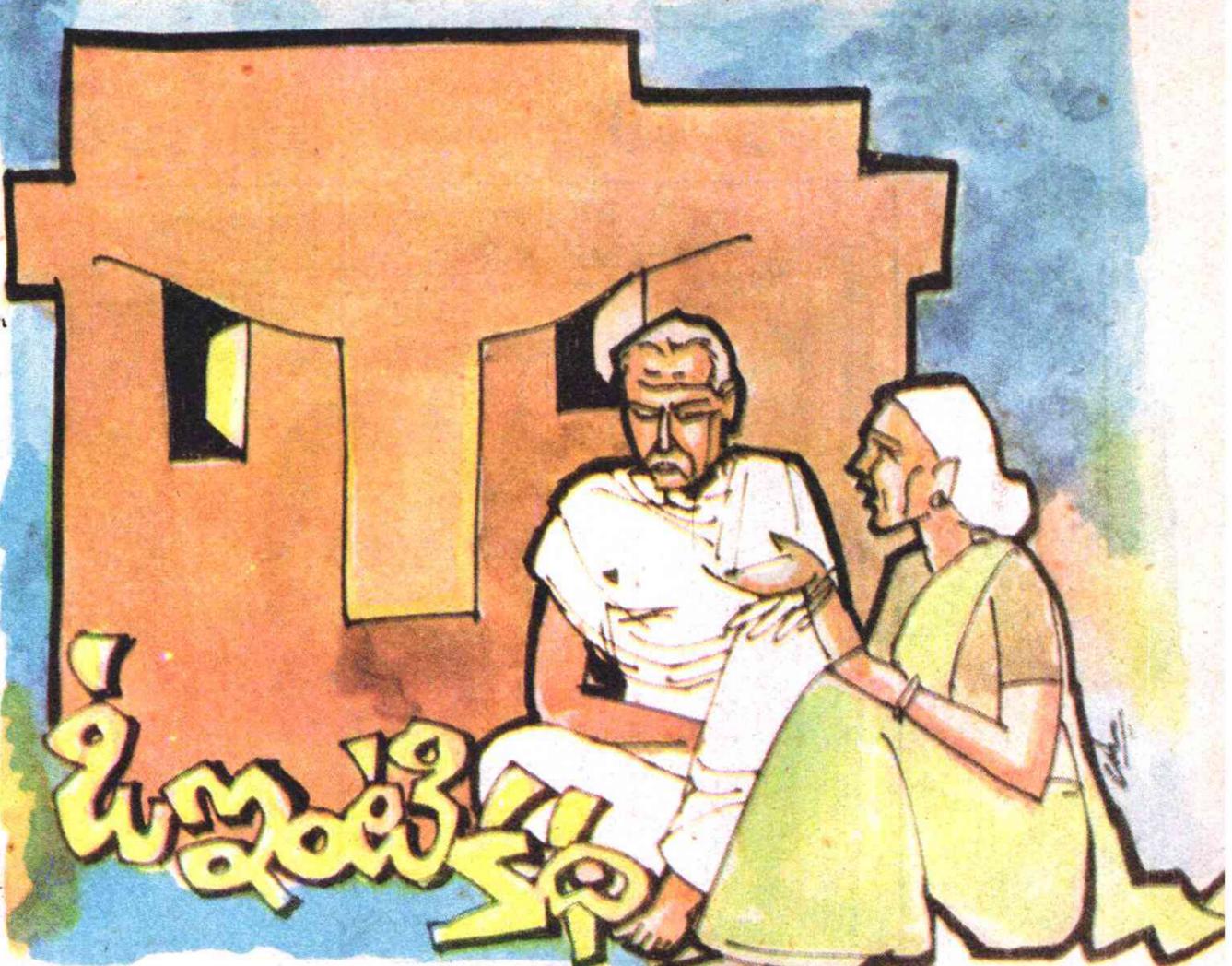
బావిలో నుండి ముసలాయన చేతులొణుక్కుంటూ నీళ్లు తోడుతుంటే, సడుతూ లేస్తూ వదుములు గుంజుతున్నా మోకాళ్లు పట్టుకుపోతున్నా లెక్క చేయకుండా ఫౌండేషనంతట్టే ఆరంగారంగా నీటితో తడుపుతుండేది సీతమ్మ.

ఇల్లు లింబల్ లెవెల్ కొచ్చింది. ఆ తర్వాత ఫ్లాట్ వేశారు. చెక్క విప్పిన తర్వాత రెండు కోటింగ్ల ప్లాస్టరింగు, తర్వాత ప్లాస్టరింగు, కరెంట్ ఫిట్టింగ్స్, వాలర్ కనెక్షన్లు, బోర్నెల్ వేయించడం, మోటార్ బిగించడం... ఒకటేమిటి? అన్నీ చకచకా అయిపోయాయి. ఇల్లు అన్ని హంగులతో పూర్తయి అందంగా తయారైంది. త్వరగా పనవుతుందని కూలీలతో పాటు మూల్ అందించడం దగ్గర నుంచి ప్లాస్టరింగ్ అయింతర్వాత, రంగులు వేపిం తర్వాత గోడలకు నీళ్లు కొట్టడం లాంటి వన్నీ చేశారు శ్రీహరిరావు తల్లి, తండ్రి.

“ఎందుకమ్మా ఈ వయసులో మీకీ కష్టాలు, హాయిగా చూస్తూ కూర్చోక” అన వేచాడు కాదు శ్రీహరిరావు.

ఎవరూ దగ్గర లేకపోతే పనివాళ్లు సరిగా చేయరని ఎండకెండుతూ కూర్చుని పన్ను చేయించారు ఆ ముసలి వాళ్ళిద్దరూ ఓపిక లేకపోయినా.

ఒక మంచి ముసూరైన మాఘమాసంలో గృహ ప్రవేశమయ్యారు శ్రీహరిరావు దంపతులు. సత్యవారా



యగస్సామివారి ప్రతం జరుపుకున్నారు. అత్తమామలకు, బావమరుదులకు, భార్య తరపు వారందరికీ ఘనంగా బట్టలు పెట్టాడు శ్రీహరిరావు.

తన కొడుకు, కోడలు, మనుమలూ, మనవరాండు చల్లగా, హాయిగా వుంటే చాలనుకున్న ఆ పిచ్చి వృద్ధ దంపతులు కొడుకు వాళ్లందరి ముందూ తమను సట్టింనుకోకపోయినా బాధపడలేదు. పనివాళ్లకంటే నీవంగా బట్టలు కట్టుకున్న వాళ్ళిద్దరూ తెరవెనుక వంటపన్నూ, కడుగుడుపన్ను లాంటి వాటితో తలమునక లైపోతున్నారు. అతిథులంతా భోజనాలెంతర్వాత వెళ్లిపోయారు. ముఖ్యులే వున్నారు. కాస్త వదుం వాలుద్దా మని, వరండాలో వున్న మెత్తని సోఫాపై కూర్చోబోయింది శ్రీహరిరావు తల్లి సీతమ్మ.

“అయ్యయ్యో! అక్కడ పడుకోకే... మాసిపోతుందది. బోల్డు డబ్బు పెట్టి కొన్నది మరి” గాభరాగా అన్నాడు శ్రీహరిరావు ఆఫీస్ కోలీగ్స్ ముందు. ఎందుకో మనసు చివుక్కుమన్నది సీతమ్మకు.

ఆరోజు నుంచే తల్లిని, తండ్రిని చీటికీ మాటికీ కసురుకునేవాడు శ్రీహరిరావు. వాళ్లు నడిస్తే ఖరీదైన ప్లాస్టిక్ మాసిపోతుందని తిట్టేవాడు. కొడుకే గౌరవించకపోతే కోడలసలు లెక్క చేస్తుందా! అనిదా సాధించేది పండు దొరికితే. ఇంటికొచ్చినవాళ్లకు నీళ్లు తన తలిదండ్రులని చెప్పకోడానికే సిగ్గుపడేవాడు శ్రీహరిరావు.

అవునుమరి. తాజ్ మహల్ గురించి చెప్పకుంటారు గానీ దాన్ని అంత అందంగా మలచిన కార్మికుల గురించి ఎవరైనా అనుకుంటున్నారా? తన అందమైన ఇంటి కోసం వాళ్లెంత శ్రమించారో ఇప్పుడు శ్రీహరిరావుకు అవవసరం.

ఇల్లు కట్టబోయే ముందు సీమెంటు, ఇసుక సామాన్లు, చెక్కలూ పెట్టుకోవడానికి ఒక రేపం గది వేశారు. దాంట్లోకి బలవంతంగా నెట్టాడు తల్లిని, తండ్రిని శ్రీహరిరావు వాళ్లుంటే ఇంటి అందం చెడిపోతుందంటూ.

ఇల్లు కట్టేటప్పుడు పడ్డ శ్రమకు సరైన వైద్యం లేక, బలమైన ఆహారం లేక, అదీ వేళకు లేక కదలలేని స్థితికొచ్చారు వాళ్ళు. కొడుకు నిరాదరణ మరింత క్రుంగదీసింది. వాళ్లనక్కడ నుంచి కూడా వెళ్లగొట్టాలని ఈ ఇల్లే అమ్మలనుకుంటున్నానని బెదిరించేవాడు వాళ్ళని. పస్తులతో ఎముకల గూళ్లలా తయారయ్యారు వాళ్ళు.

“నునిద్దరం ఎటైనా వెళ్లిపోదామండి! ఏ అనాథ శరణాలయంలోనో చేరిపోదాం” అన్నదొకరోజు ప్రాణం విసిగిపోయిన సీతమ్మ భర్త పరంధామయ్యతో.

“ఇదేమైనా సినిమానా గమ్యం తెలియని బాట సారుల్లా దూరతీరాలకు సాగిపోవడానికి? ఇది జీవితమే పిచ్చిదానా! పండుటాకుల్లాంటి మనం ఏ క్షణాన రాలిపోతామో మనకే తెలీదు. అనాథ వృద్ధుల శరణాలయంలో చేరిపోవడం అంత సులభమనుకున్నావా? చేరిమన వాడి పరువు తీయడం భావ్యమా? చెప్ప. మన జీవితాలిలా గడిచిపోవాలిందే వాడెట్లా ఆడిస్తే అట్లా... ఈ బ్రతుకులింతే ఇహ...” నిస్సహాయంగా అంటూ ఎండిపోయిన పుల్లలాంటి కుడిచేయి చాచి ఎముకల గూడులాంటి సీతమ్మను ఓదార్చుగా దగ్గరకు తీసుకున్నాడు పరంధామయ్య.

— శ్రీగిరిధాజు విజయలక్ష్మి

8-12-89 ఆంధ్రజ్యోతి నవంబరు 13 వారసక్రమం